

ZÁPIS ZE 42. ZASEDÁNÍ

KOORDINAČNÍ SKUPINY BEZPEČNOSTI POTRAVIN (KSBP) uskutečněného dne 21. dubna 2022

Přítomni: dle seznamu zúčastněných. Všichni přítomní obdrželi k jednání podkladové materiály.

Jednání vedli: **Ing. Jindřich Fialka**, předseda KSBP, **Ing. Jitka Götzová**, místopředsedkyně KSBP

Informace o jednotlivých bodech programu podali:

MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D., Ing. Martin Klanica, MVDr. Lenka Sedláčková, Ing. Pavel Minář, Ph.D., Ing. Martin Štěpánek, Ing. Jitka Götzová.

Jednání zahájil předseda KSBP Ing. Jindřich Fialka, který se úvodem všechny přítomné přivítal. Na úvod se předem omluvil, že z důvodu dalšího jednání následně předá řízení jednání místopředsedkyni KSBP Ing. Jitce Götzové.

Ing. Fialka na úvod vyjádřil poděkování všem členům KSBP, kteří se podíleli na Akčním plánu realizace Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2030. V neposlední řadě ocenil činnost dozorových orgánů.

Z jednání byli omluveni:

- Ing. Ladislav Němec, náměstek pro řízení Sekce dopravní, Ministerstva dopravy, kterého zastoupil Jiří Veselý M.A. M.S., zástupce ředitele a vedoucího nákladní dopravy a státního odborného dozoru;
- MUDr. Barbora Macková, ředitelka Státního zdravotního ústavu, kterou zastoupila RNDr. Irena Řehůřková, Ph.D., vedoucí Oddělení analýzy bezpečnosti potravin, SZÚ;
- Ing. Daniel Jurečka, ředitel Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, který byl zastoupen Ing. Pavlem Minářem, Ph.D., ředitelem odboru přípravků na ochranu rostlin, UKZÚZ;
- Ing. Karla Petrová, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, bez zastoupení;
- Plk. Ing. Sylva Urbanová, Generální ředitelství cel, bez zastoupení;
- genmjr. Ing. Vladimír Vlček, Ph.D., MBA, GŘ HZS ČR, kterého zastoupil brig. gen. Ing. Daniel Miklós, MPA;
- MVDr. Zbyněk Semerád, ústřední ředitel SVS, kterého zastoupila MVDr. Lenka Sedláčková, vedoucí oddělení veterinární hygieny, SVS.

1. SCHVÁLENÍ PROGRAMU, KONTROLA A VYHODNOCENÍ ÚKOLŮ Z 41. ZASEDÁNÍ

Program jednání byl jednohlasně schválen, nebylo navrženo další doplnění programu.

Kontrola úkolů: **Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP**, informovala, že všechny tři úkoly vyplývající z minulého zasedání byly splněny. Kontaktní údaje národního koordinátora pro WGS One Health a uživatelů EpiPulse byly předány EK a EFSA.

Ing. Jindřich Fialka, předseda KSBP, poděkoval za informace o splnění úkolů a přešel k dalšímu bodu programu a předal slovo hlavní hygieničce a náměstkyni pro ochranu a podporu veřejného zdraví MZ, MUDr. Pavle Svrčinové, Ph.D.

2. AKTUÁLNÍ INFORMACE Z BEZPEČNOSTI POTRAVIN

Zhodnocení činnosti dozorových orgánů za rok 2021

Informace z Ministerstva zdravotnictví

MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D., náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR, MZ, informovala, že dozorová činnost byla ovlivněna situací kolem pandemie COVID-19. Orgány ochrany veřejného zdraví přesto provedly více než 12 tisíc kontrol v provozovnách stravovacích služeb, za zjištěné nedostatky bylo uloženo 1800 finančních sankcí. Odebráno bylo 2500 vzorků, z toho 25,6 % vzorků nevyhovělo legislativním požadavkům – jedná se o výrazný nárůst záchytů. Dále proběhlo 872 kontrol týkajících se materiálů pro styk s potravinami, kdy celkem 72 výrobků nevyhovělo legislativním požadavkům (3 nevyhovující výrobky byly nahlášený prostřednictvím RASFF). Bylo zveřejněno 19 oznámení o nebezpečných výrobcích. Provedena byla specifická kontrolní akce na plastové výrobky s přídavkem bambusových vláken. Vzhledem k situaci pandemie COVID-19 byl upraven zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zejména ve vztahu k ukládaným opatřením, na úseku bezpečnosti potravin byla opatření vyhodnocena jako dostatečná.

Ing. Jindřich Fialka, předseda KSBP, poděkoval za informace a přešel k dalšímu bodu programu a předal slovo Ing. Martinu Klanicovi, ústřednímu řediteli SZPI.

Ing. Martin Klanica, ústřední ředitel SZPI, informoval, že dozorová činnost byla rovněž ovlivněna pandemií COVID-19, provedeno bylo necelých 45 tisíc kontrol. Ze 14 tisíc odebraných vzorků bylo více než 3 tisíce vyhodnoceno jako nevyhovujících. Z důvodů nedodržení požadavků potravinového práva byly pravomocně uloženy sankce ve výši téměř 100 milionů Kč (v rámci zhruba 2200 zahájených správních řízení), jednalo se zejména o prodej konečnému spotřebiteli (záchyty u výrobců byly minimální).

Z důvodů nedodržení hygienických požadavků bylo uzavřeno 100 provozoven, ve 20 případech se jednalo o provozovny společného stravování.

SZPI také zajišťuje tok informací přes RASFF a AACS. V rámci systému RASFF bylo členskými státy hlášeno více než 3 tisíce oznámení, z toho 373 oznámení se týkalo ČR (216 případů spadalo do kompetence SZPI).

SZPI pravidelně informuje spotřebitele prostřednictvím webových stránek [Potraviny na praní](#) a tiskových zpráv, kterých byly vydány více než 3 desítky.

Veškeré informace budou k dispozici také ve Zprávě o činnosti SZPI za rok 2021, která bude dostupná na webových stránkách SZPI na přelomu dubna a května.

Ing. Jindřich Fialka, předseda KSBP, poděkoval za informace a předal slovo MVDr. Lence Sedláčkové, SVS.

MVDr. Lenka Sedláčková, vedoucí oddělení veterinární hygieny SVS, informovala o aktivitách SVS. SVS provedla za rok 2021 necelých 40 tisíc kontrol v oblasti hygieny potravin (srovnatelný počet jako v předchozím roce). Stejný počet kontrol byl proveden při přepravě ve spolupráci s Celní správou a Policií ČR. Ve srovnání se situací před pandemií COVID-19 se jedná o pokles asi o polovinu, a to zejména z důvodu nedostatku úředních veterinárních lékařů, kteří musí zajišťovat zejména na kontroly na jatkách. Dozor na jatkách byl zajištěn 144 veterinárními lékaři (počty kontrol byly přibližně stejné jako v předchozím roce v případě vepřového masa a skotu, v případě drůbežního masa došlo k mírnému nárůstu). Během kontrol

na místě určení a během přepravy byly uloženy sankce ve výši více než 3 miliony Kč. SVS řešila 101 přijatých oznámení hlášených v systému RASFF, jednalo se zejména o hlášení výskytu salmonel v drůbežím masu (73 případů), kdy naprostou většinu případů představovalo drůbeží maso původem z Polska (či drůbeží maso zpracované v Polsku). S výjimkou dvou speciálních kontrolních akcí, které se konají pravidelně, a to vánočního prodeje kaprů a kontroly nezávadnosti výrobků kojenecké výživy, SVS neprovedla další speciální kontrolní akce. V současné době je vypracovávána Výroční zpráva SVS za rok 2021, která bude dostupná na webových stránkách SVS.

Ing. Jindřich Fialka, předseda KSBP, poděkoval za informace a následně předal slovo Ing. Pavlu Minářovi, Ph.D., ÚKZÚZ.

Ing. Pavel Minář, Ph.D., ředitel odboru přípravků na ochranu rostlin, ÚKZÚZ, zhodnotil činnost dozorového orgánu za rok 2021, ve kterém proběhlo přibližně o 15 % více kontrol, než bylo plánováno. Při provedených kontrolách bylo nejvíce nedostatků zjištěno v oblasti uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, s nedostatkem byla spojena přibližně 1/5 kontrol. Uvedl, že dle legislativy je přípravek s odchylkou ve složení považován za nepovolený a nejednalo se tedy o závažná pochybení, nýbrž potenciální rizika.

Ing. Jindřich Fialka, předseda KSBP, poděkoval za informace a vyzval členy KSBP k případným dotazům.

Ing. Libor Dupal, předseda správní rady SČS, se dotázal Ing. Martina Klanici, ústředního ředitele SZPI, na vyjádření SZPI ohledně odchylek v označování některých potravin.

Ing. Martin Klanica, ústřední ředitel SZPI, uvedl, že vzhledem k nedostatku některých surovin při výrobě potravin v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině SZPI toleruje v ojedinělých případech odchylky v označování potravin. Příkladem je slunečnicový olej, jehož největším producentem v Evropě a distributorem pro řadu evropských výrobců je Ukrajina. Nedostatkový slunečnicový olej může být nahrazen řepkovým olejem, výrobci však nejsou schopni tuto náhradu uvést ihned správně na obalech potravin. SZPI při kontrolách postupuje maximálně korektně a tolerantně. Uvedl, že problematika byla řešena také s Odborem potravinářským Ministerstva zemědělství. Dozorové orgány všech členských států byly následně rovněž vyzvány Evropskou komisí o maximální toleranci během kontrol.

Vyjádření je k dispozici na webových stránkách SZPI:
<https://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=2839639&docType=ART&nid=11431>

Ing. Libor Dupal, předseda správní rady SČS, poděkoval za informaci.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, rovněž poděkovala za informace a převzala jednání řízení KSBP.

DALŠÍ AKTIVITY V OBLASTI BEZPEČNOSTI POTRAVIN

1. Akční plán realizace Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2030

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, uvedla, že dokument byl schválen Vládou dne 16. 3. 2022 a shrnula opatření z první části Akčního plánu, která se zabývá bezpečností potravin. Akčním plánem je definováno celkem 83 opatření k naplňování Strategie v průběhu sledovaného období. V polovině definovaného období, tedy v roce 2025, dojde k průběžnému vyhodnocení naplňování Akčního plánu. O průběhu naplňování cílů budou členové KSBP průběžně informováni. [Akční plán](#) je dostupný na webu Informačního centra bezpečnosti potravin, na kterém lze nalézt také [Strategii](#), včetně její [anglické verze](#).

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, pořádala o doplnění k druhé části Akčního plánu týkající se výživy gestory této části, tj. zástupce MZ a SZÚ.

MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D., náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR, MZ, uvedla, že strategické cíle v oblasti výživy jsou zaměřeny již na prenatální období života, výživu nastávajících matek (u některých je zjišťován nárůst nadváhy) a děti v předškolním věku.

RNDr. Irena Řehůřková, Ph.D., vedoucí Oddělení analýzy bezpečnosti potravin, SZÚ, uvedla, že SZÚ již zahájilo určité kroky k plnění, na kterých spolupracuje také s MZ, a to v oblasti zajištění monitoringu dietární expozice, jakožto zásadního prostředku pro hodnocení rizik, které SZÚ provádí a dále v oblasti sběru dat o spotřebě potravin. Současné spektrum potravin se výrazně změnilo, na změně má velký podíl také pandemie COVID-19, očekává se rovněž ovlivnění situací na Ukrajině.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, poděkovala za informace a přešla k dalšímu bodu programu.

2. Předsednictví ČR v Radě EU

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, uvedla, že priority ČR v rámci českého předsednictví budou představeny 15. 6. 2022. Následně vyzvala Ing. Martina Štěpánka, ředitele Odboru potravinářského, k představení priorit z oblasti potravinového řetězce.

Ing. Martin Štěpánek, ředitel Odboru potravinářského, MZe, uvedl, že v oblasti potravinového řetězce se jedná o revizi pravidel pro označování potravin a shrnul zvažované změny v nařízení (EU) 1169/2011. V dubnu letošního roku bude zveřejněna studie EK zaměřená na tuto problematiku, následovat bude dopadová studie a představení legislativního návrhu. Uvedl, že ČR dlouhodobě podporuje např. označení výrobce potravin na obalech. Jednou z neregulovaných oblastí, nejen z hlediska označování, jsou také „rostlinné alternativy“ či „imitace potravin na rostlinné bázi“, ČR chce otevřít diskuzi o případném legislativním návrhu regulujícím tuto oblast.

Další prioritou je revize pravidel režimů jakosti zemědělských produktů a potravin, legislativní návrh byl EK již zveřejněn. Během CZ PRES je plánováno nejméně 7 jednání týkající se tohoto tématu.

Důležitým tématem je také Codex Alimentarius, ČR bude koordinátorem pozic států EU k jednotlivým zasedáním plenárních výborů (v Číně, Indii, USA a další).

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, poděkovala za informaci a shrnula priority týkající se veterinárních a fytosanitárních otázek. Tématu redukce spotřeby antimikrobik se věnují zejména SVS s ÚSKVBL. Kontroverzním tématem je novelizace směrnice EP a R 128/2009/ES o udržitelném používání pesticidů, která bude nahrazena nařízením. Návrh nařízení bude představen v červnu letošního roku. Priorita bude řešena ve spolupráci s ÚKZÚZ.

Ing. Pavel Minář, Ph.D., ředitel odboru přípravků na ochranu rostlin, ÚKZÚZ, reagoval, že situace před pandemií COVID-19 a situací na Ukrajině byla tématem změna klimatu a prioritou omezení chemických přípravků. Je otázkou, jak EU zareaguje na zdražení paliv, hnojiv a potenciální potravinovou krizi a jejich vliv na zemědělskou výrobu. Členské státy prosazují, aby EK diskutování návrhu týkající se používání pesticidů odložila.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, dále informovala o připravovaných akcích resortu zemědělství v rámci předsednictví. Ve dnech 28. - 29. 11. 2022 se bude v Kongresovém centru konat mezinárodní vědecká konference na téma „udržitelost evropského potravinářsko-zemědělského systému“. Členové KSBP jsou srdečně zváni. Diskutovanými tématy budou přípravky na ochranu rostlin a nové genomické techniky, jakožto jeden z nástrojů naplňování cílů Strategie F2F. Další připravovanou akcí je 85. zasedání Poradního sboru EFSA ve dnech 25. – 26. 10. 2022 a dále neformální zasedání vedoucích národních úřadů pro bezpečnost potravin (Heads of Agencies) dne 30. 11. 2022. Resort zemědělství se bude také podílet na říjnové konferenci pořádané Akademií věd.

Ing. Libor Dupal, SČS, připomenul, že za předsednictví Slovinska mělo dojít k revizi směrnice o medu a představení nového legislativního předpisu. Dotázal se, zda bude revize dokončena až za českého předsednictví.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, uvedla, že informace bude SČS poskytnuta.

3. Nové složení správní rady EFSA

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, uvedla, že od 1. července 2022 začne funkční období správní rady EFSA v novém složení. Bude složena ze zástupců členských států, kdy bylo navrženo, aby byl za ČR jmenován Ing. Jindřich Fialka, náměstek ministra pro řízení sekce potravinářství a jako jeho alternát Ing. Jitka Götzová, ředitelka Odboru bezpečnosti potravin. Správní radu EFSA dále budou tvořit 4 zástupci občanské společnosti a zájmových skupin potravinového řetězce a po dvou zástupcích EP a EK.

Dále pozvala všechny členy KSBP na webinář ke Světovému dni bezpečnosti potravin, který se koná dne 7. 6. 2022, pozvánka bude členům zaslána.

Členové jsou rovněž zváni na konferenci [Moravské dny hygieny výživy v Olomouci](#) ve dnech 12. – 13. 5. 2022, která proběhne pod záštitou MZe a MZ konference.

Dále připomenula 20. výročí EFSA a informovala o plánované [konferenci ONE](#) ve dnech 21. – 24. 6. 2022 v Bruselu.

Dále vyzvala členy KSBP k případným dotazům.

RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda VVV, se dotázal na financování vědeckých výborů v letošním roce.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, uvedla, že na některé aktivity, včetně financování vědeckých výborů, Odbor bezpečnosti potravin nedostal plný rozpočet. Situace bude v brzké době diskutována se Sekcí ekonomickou a správní. Předsedové vědeckých výborů budou co nejdříve informováni.

RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda VVV, poděkoval za informaci.

Doc. RNDr. Jaroslava Ovesná, CSc., předsedkyně VVG, se dotázala, zda je očekávána aktivní účast vědeckých výborů na listopadové konferenci na téma udržitelnosti evropského potravinářsko-zemědělského systému.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, uvedla, že v rámci odborného programu budou vědecké výbory osloveny.

Doc. RNDr. Jaroslava Ovesná, CSc., předsedkyně VVG, poděkovala za informaci.

Ing. Jitka Götzová, místopředsedkyně KSBP, poděkovala všem členům za aktivní účast, celoroční práci a ukončila zasedání. Další zasedání se bude konat na podzim 2022.

Úkoly vyplývající z jednání:

1. MZe (18110) poskytne SČS informaci o revizi směrnice o medu a stavu přípravy nového právního předpisu.
2. Sekretariát KSBP zašle členům informace o registraci na připravované konference.

V Praze dne 29. 4. 2022

Zapsala: Ing. Alena Světlíková

Schválil: Ing. Jindřich Fialka